

מצרך נדיר במחלקה

את המטופלת ל.ד. האחות שלנו הכירה כבר מהלילות הראשונים שלה בעבודה. זו גם היתה המטופלת הראשונה שהיא הובילה אל מותה

סימה גלסברג | איור: עידו בק

ולא מרוצה כל כך ממצבה הכללי. טון הדיבור שלה תמיד היה בכייני, בזמן שניסתה להשתמש בחדר חדרון ההולך ונעלם. היה לה שיער אפור ומלא עם מעט נפח, והיא היתה רוה מאוד, אבל בעלת מידות גוף בינוניות. אפשר להגיד שהאדם הממוצע לא יכול היה להחליף לה טיול בעצמו, לפחות לא בהתחלה. נר האקמול הרקטלי הראשון שנתנה האחות שלנו היה ל-ל.ה. מכיוון שהיא לא הסכימה לרדת מהמיטה (היא סבלה מטחורים) היא התחייבה לה לפתח פצעים נוראיים באזור פי הטבעת. כתוצאה מכך היא החלה להעלות חום ולהיות חולה ומסכנה. בלילה, מתוך חדר האחות, היו שומעים אותה מדי פעם צועקת מתוך כאב: "שור"

1 הלילה הראשון בעבודה בבית החולים הגדול במרכז הארץ היה כמו טיסה ראשונה לחו"ל. עדיין ללא הסמכת האחות, רק אחרי מבחן ריבוי שאת תוצאתו עדיין לא ידעו. אבל מחלקה פנימית שואבת עובדים בשמחה – יש הרבה אחים ואחיות, ואין הרבה מהם שרוצים לעבוד במחלקות הפנימיות.

למי שעובד בבית חולים הריח לא מסריח. כשעוברים את צחנת הצואה והשתן נשאר רק ריח של מקום שפועל בלי הפסקה מסביב לשעון, עם אורות פלורסנטיים, שבלילה דולקים רק באזור הסלון המרכזי שבכניסה למחלקה, עם מסך טלוויזיה היי-דפניישן ומטבח שפתוח 24 שעות. יש אנשים פוורים, ממתנים, ישנים על הכיסאות. מדי פעם מגיעה בלילה חבורה גדולה של אנשים בשעה לא-שעה, רועשים יותר או פחות. בדרך כלל הם בוכים מאוד ומתחבקים, מקבלים כוסות מים עם קצת ואבן מרוסקת בפנים.

זה כמו שדה תעופה, מעורב עם בטן המטוס כטיסת לילה מאוחרת. תחושה מעורבת של רגע לפני שאתה עולה למטוס, רק בלי הנחיתה הנעימה במקום אחר, עם החרדה של הטיסה, הצפיפות שלה, האוכל הגרוע שמרוב ייאוש הוא כבר די מדהים וצוות מחויב בטירוף שמת שהטיסה תיגמר כבר ושבעצם ממש אוהב את העבודה שלו.

אבל בלילה הראשון של האחות, במחלקה הפנימית בבית החולים הגדול במרכז הארץ, היא נכנסה בשעה 11 בלילה והתחילה לשיר: "אור, ליל מנוחה וחלום, כבר מאוחר ומחר נקום ונראה. איך שבסוף היום מגיע לילה. לילה טווח-הרהוב".

2 באחד הלילות הראשונים שלה במחלקה הפנימית בבית החולים הגדול במרכז הארץ היה לה מזל גדול. היא עבדה עם אח בלונדיני ויפה תואר, צעיר, שלימים יעזוב את עבודתו כאח ויתחיל את הסמכתו כרופא (פריווילגיה של ילדים צעירים, שהחיים שלהם הצליחו להיות מסודרים כמו בסדרות נוער באל-איי, רק יותר בסיגנון של מושב בעמק בית שאן). הרופא התורן היה איש קסום עם עיני תכלת, גבוה ובעל חיוך רגוע תמידי. היא זכרה שבישיבת הצוות הוא שאל "מה הפעולות הראשונות שתעשו כשמתחילה החייאה", וכשהיא ענתה "להביא גייד ליין" הוא ענה "יפה מאוד, אהבתי את התשובה הזאת". גייד זה מין צינור שמכניסים לתוך צינור ההנשמה, כדי שהרופא יוכל למדוד באיזה עומק בדיוק הוא נמצא בתוך הריאות. אם הצינור עמוק מדי, הוא לא יצליח לחמצן את הגוף, ואם הצינור גבוה מדי, הוא גם לא יצליח לחמצן את הגוף וגם יחזיק את פתח הנשימה של המטופל (שספק אם ימצא רווח מהנשמה מוצלחת בכל מקרה).

האחות המטופלת ל.ד. היא הכירה כבר מהלילות הראשונים שלה במחלקה. בתור עובדת חדשה, היא נאלצה לעשות רק לילות; זו רוטינה שקלה יחסית ללמוד, ואין פעולות מורכבות מדי שמתבצעות בלילה. ל.ד. ליוותה את האחות החדשה כבר מהלילות הראשון שלה. היא היתה אשה לא צעירה

3 לאברהם היו שלושה בנים. רק בנים. שלושה בנים. הוא הגיע עם דלקת בשלפוחית השתן, ובכל פעם שהאחות התקרבה הוא היה פותח את הפה גדול ואומר "לאאאאא!" אברהם הפסיק לאכול, או נתנו לו וונדה – צינור שנכנס מהנחיר ומגיע עד הקיבה. את הצעקה שלו שמעו עד לקצה השני של המסדרון. האם הוא היה קשור? כנראה כן, אחת הוא היה שולף את הוונדה. הבנים היו מגיעים לשמור עליו, אחד בכל פעם. הם היו מחויבים ועצובים. "איך לכם בנות במשפחה?" שאלה האחות, "זה גרוע מאוד! איך תוכלו לקבל החלטות ככה!" הם היו צוחקים בעצב, כי הם ידעו שזה נכון. אברהם הלך הביתה. חזר למחלקה. הלך הביתה. חזר למחלקה. הלך הביתה וחזר למחלקה. בכל פעם מצבו הידרדרה שעריו הלך ונהיה אפור, גופו הלך והתנפח, גופו הלך ונהיה קשה לטפל בו. היה קשה להפוך אותו. והומן... מצרך נדיר במחלקה פנימית של בית חולים. דווקא לאחות אין זמן לטפל, ולמטופל יש עוד ממנו למשוך את החיים.

אברהם כבר היה אכול. הוא היה גמור לא אוכל. לא שותה. לא מסכים לכלום. כבר לא אומר מילה ברורה, רק נהמה של חיה שמבקשת שיעזבו אותה, שיתרחקו

ממיטתה. אין שום דבר שאפשר לעשות עבורו ככה הידיים והרגליים מלאות בנוזלים לא ברורים. הסינון של הדם כושל. וקנו מונח, ציפורניו מטונפות. אין בנות במשפחה? אין עדיין בנות במשפחה, ענו הבנים בצחוק עגום. במשמרת האחרונה עם אברהם שוחחו הרופאים עם הבנים: צריך להחזיר צינור שיגיע לחלל הלב. רור פא טיפול נמרץ הגיע במיוחד למחלקה (לא היה טעם להזיז את אברהם ממקום למקום), והאחות הגיעה לצד הרופא. "היית פעם בהחדרת פיק ליין במחלקה?" שאל הרופא את האחות. היא הנידה בראשה לשלילה. "זה בסדר, אני אדריך אותך".

הרופא התעטף בצורה סטריילית, האחות פתחה את הערכה המיוחדת באופן נקי. אזור המפשעה השמאלית של אברהם נוקה שלוש פעמים, בכל פעם עם ספר גית חדשה. כעת המתינו הרופא והאחות שהאלכוהול יתייבש. אברהם שכב מאולחש כמיטתו. הגוף לא מגיב, אך ההכרה שמורה. בשביל מה, מבטו אמר התרחקו, עיניו יקדו. והטינופת הצחינה כבר.

סדין סטריילי נפרש על אברהם, עם פתח מיוחד באזור החדרת הצנתר. באופן מסודר ונח, הצנתר המרכזי אמור לעבור מהאמה, מתחת לעצם הבריח ועד לחלל הימני של הלב. אבל במצבים מסוימים,

הרופאים מעדיפים להיכנס דרך המפשעה. הסיכוי לזיהום ממושך עולה, אבל לאברהם אין זמן ממושך לחיות, כך שהכול היה בסדר.

לאחר אלחוש מקומי הרופא הרים את סכין המנתחים וחתך פתח קטן ועמוק בקפייל שכין הירך והמפשעה. אברהם צעק, וזה לא עזר. האחות חשבה, סליחה אברהם. היית צריך להביא בנות.

הדם קיפצץ לו מהעורק, "ככה יודעים שאנחנו בעורק, רק, ולא בווריד" אמר הרופא לאחות, "העורק פועם והדם מונק מתוכו. בווריד זה לא היה קורה".

הצנתר הוחדר בהצלחה. אברהם סבל עכשיו יותר פרוצדור התעוזה בחלולה. הבנים היו מחויבים ומלאי תגובה. האחות היתה מלאה חרטה. הכירורג עיף.

למחרת אברהם נפטר והיה פשוט בגופו ממקור לא ברור. "תודה לך", אמרו הבנים לאחות, "את האחות הכי מקסימה". האחות הינהנה, משתתפת בצערכם, וצעדה לחדרו של אברהם כדי להכין אותו לקבורה ולהוציא את כל הצינורות מגופו. ובראשה נהמתו, שלא תעזוב אותה לעולם. והיא עטפה את הגופה.

הכותבת היא אחות מוסמכת